

■ JUDr. Olga Uhrová

U Krajského soudu v Českých Budějovicích byl projednáván případ s touto skutkovou podstatou:

Dopravce přepravoval pro objednatele zboží ze Španělska do Polska tranzitem přes ČR. Objednatel nebyl vlastníkem přepravovaného zboží (jednalo se o obchodníka se zbožím) a dopravci dlužil za realizované předchozí přepravy. Bylo dohodnuto, že při této přepravě objednatel uhradí celou přepravu při vjezdu vozidla dopravce na území ČR v hotovosti. Objednatel svůj závazek nesplnil. Při vjezdu vozidla dopravce na území ČR se objednatel stal nedostupným, nebral telefony, nereagoval na e-maily, faxy. Za této situace se dopravce rozhodl, že realizuje zástavní právo k zásilce. Realizaci zástavního práva oznámil dopravce objednateli faxem s tím,

že pokud v přiměřené lhůtě objednatel dostatečně neprokáže svoji solventnost, prodá zboží (jednalo se o ovoce). Teprve na toto oznámení objednatel reagoval, ovšem přes ústní slib neprokázal svoji solventnost, ani žádným ručitelským závazkem nezajistil úhradu přepravy. Za této situace se dopravce rozhodl zboží prodat firmě zabývající se prodejem zemědělských produktů za běžnou tržní cenu...

Podle ust. § 628 obchodního zákoníku se ržizuje ze zákona pro dopravce zástavní právo k zásilce k zajištění nároků dopravce vyplývajících ze smlouvy (rozumí se ze smlouvy o přepravě věci) dokud může se zásilkou nakládat. Toto zástavní právo vzniká ze zákona, k jeho vzniku není třeba žádné listiny, žádného ujednání.

Mezinárodní úmluva CMR institut zástavního právo k zásilce nezná.

Zástavní právo může dopravce použít, i když není jeho nárok dosud splatný, v případě, že má odůvodněné pochybnosti, že jeho smluvní partner v budoucnu svůj závazek splní. Proti dřívějším pohledávkám nemůže dopravce zákonné zástavní právo uplatnit, ale jejich existence může být důkazem oprávněnosti pochybnosti dopravce, a tedy důvodem uplatnění zákonného zástavního práva bez ohledu na splatnost dopravného u právě prováděné přepravy.

Dopravce byl ve sporu úspěšný až v rámci odvolacího řízení. Tato problematika doposud – dle mně dostupných informací – nebyla Nejvyšším soudem řešena.

Závěry soudu:

- zástavní právo k zásilce může dopravce uplatnit pouze k zajištění svých nároků k přepravě právě probíhající, tedy rozhodně nemůže uplatnit zástavní právo k zásilce vůči starším pohledávkám, které má u stejného odesílatele.
- vlastnictví zásilky není pro uplatnění zástavního práva dopravce rozhodné
- neupravuje-li úmluva CMR otázku zástavního práva sama, použije se vnitrostátní úprava (v tomto ohledu zaujal soud stejné stanovisko jako soudy německé).

Soud dospěl k závěru, že chování objednatele opravňovalo dopravce odstoupit od smlouvy dle § 348 obchod. zák. a nebyla-li poskytnuta dodatečná jistota dle § 351 obchod. zák. uplatnit zákonné zástavní právo k zásilce.

Lien on the Consignment

The Regional Court in České Budějovice tried a case of the following facts:

A carrier transported goods for a purchaser of the goods (client) from Spain to Poland in transit through the Czech Republic. The client was not the owner of the carried goods (it was a goods dealer) and owed money to the carrier for preceding transport operations. It was agreed the client would pay all the transport charges for the current transport operation in cash upon entrance of the carrier's vehicle to the Czech Republic. The purchaser failed to fulfil his obligation. Upon entrance of the carrier's vehicle to CR the client was unavailable, didn't answer the phone or react to e-mail or fax messages. In that situation the carrier decided to apply a lien to the consignment. The carrier notified the client of application of the lien by fax stating that if the client failed to prove its solvency within a reasonable period of time, the carrier would sell the goods (it was fruit). The client reacted only to that notification, however, did not prove its solvency despite an oral promise and did not secure payment of the transport charges by any guarantor's obligation. Under those circumstances the carrier decided to sell the goods to an agricultural products dealer for the current selling price...

According to the provisions of Section 628 of the Commercial Code, the carrier has a lien on the consignment in order to secure claims arising to him from the contract (i.e. the contract of carriage of goods) as long as he has the right to dispose of it. The lien is created by law, no document or arrangement is necessary.

The International Convention CMR does not know the legal institution of a lien on a consignment.

The carrier won the case only in the appellate procedure. The issue – as far as I know – has not been dealt with by the Supreme Court.

Findings of the court:

- the carrier may apply a lien to the consignment only in order to secure its claims arising to him from the current transport operation, which means he is definitely not entitled to apply a lien on the consignment on grounds of preceding claims against the same consignor;
- the ownership of the consignment is not determining for application of the carrier's lien;
- if the CMR Convention does not regulate the issue of lien, the national arrangement applies (in that respect the court took the same stand as German courts).

The court came to the conclusion that the client's behaviour entitled the carrier to withdraw from the contract in accordance with Section 348 of the Commercial Code, and when an additional security was not provided pursuant to Section 351 of the Commercial Code, to apply a lien on the consignment.

The carrier may apply a lien even in case his claim is not matured if he has justified doubts that his contractual partner will not fulfil his obligation in the future. The carriers may not apply a statutory lien against preceding claims, however, existence of such claims may indicate the righteousness of the carrier's doubts, and thus constitute grounds for application of a statutory lien with no regard to the maturity of the transport charges for the current transport operation.

Vnitrofiremní vzdělávání

- projekt vypracovaný na míru
- aktivní účast TOP managementu na utváření konkrétního programu kurzů
- maximální počet účastníků ve skupině 15
- zpětná vazba
- zkušený tým lektorů
- interaktivní prostředí na seminářích
- řešení konkrétních případových studií
- příjemné prostředí ve vzdělávacím středisku
- stravování v uzavřené hotelové restauraci
- možnost využití služeb lázeňského typu v ceně ubytování

Hlavní oblasti vzdělávání:

- logistika
- marketing
- doprava
- psychologie
- komunikační dovednosti
- systémy managementu kvality

Kontakt: kyrova@reliant.eu, tel. +420 241 445 270

